

آزمون		امتحان درس: فارسی و نگارش دهم	نوبت امتحان: دی ماه (نیم سال اول)									
		رشته فنی و حرفه‌ای، کاردانش دوره دوم متوسطه	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه									
ردیف	سوالات											
نمره												
	<p>بخش اول: فارسی (۱۰ نمره)</p> <p>۱- متن زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید:</p> <p>«اگرچه دانش‌آموزان، برای به دست گرفتن خودکار، بی‌صبرند و به خیال خودشان، نوشتن با خودکار برایشان لذت‌بخش است؛ اما بعدها که رفتند در فهرست بدخط‌ها، تازه متوجه می‌شوند که این هوس‌پجگانه کار دستشان داده است.»</p> <p>الف) برای هر یک از واژگان زیر، یک هم‌خانواده بنویسید.</p> <p>صبر: خیال:</p> <p>ب) نقش واژه‌های مشخص شده زیر را بنویسید.</p> <p>«نوشتن با خودکار برایشان لذت‌بخش است.»</p> <p>پ) با توجه به فعل «داده است» جدول زیر را کامل کنید:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>دوم شخص مفرد</td> <td>اول شخص جمع ماضی</td> <td>فعل</td> </tr> <tr> <td>مضارع اخباری</td> <td>استمراری</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>داده است</td> </tr> </table>			دوم شخص مفرد	اول شخص جمع ماضی	فعل	مضارع اخباری	استمراری				داده است
دوم شخص مفرد	اول شخص جمع ماضی	فعل										
مضارع اخباری	استمراری											
		داده است										
۰/۵												
۰/۵												
۰/۵												
۱	<p>۲- معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید.</p> <p>الف) از یال و غارب به زیر آمد. <u>گرده</u> را برآورد.</p> <p>ب) مرگت چنان زندگی را به <u>سخره</u> گرفت / که مردنی چنان / <u>غیبه</u> بزرگ زندگانی شد.</p>											
	<p>۳- متن زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید:</p> <p>«به زبان، دیگر مگو و به دل دیگر مدار، تا گندم‌نمای جو فروش نباشی. به وقت نومیدی امیدوارتر باش و نومیدی را در امید بسته دان و امید را در نومیدی.»</p> <p>الف) یک کنایه در این متن بیابید و معنی آن را بنویسید.</p> <p>ب) در این متن، بین چه واژه‌هایی مراعات نظیر وجود دارد؟</p>											
۰/۵												
۰/۵												
۱	<p>۴- غلط‌های املایی را در نوشته‌ها و سروده‌های زیر بیابید و درست آنها را بنویسید.</p> <p>الف) رنج هیچ‌کس را ضایع مکن و همه کس را به سزا، حق شناس باش، خاصه غرابت خویش را</p> <p>ب) شفق، آینه‌دار نجابت / و فلق، مهربابی / که تو در آن / نماز صبح شهادت گذارده‌ای.</p> <p>پ) بدان کوش که به هر مهالی از حال و نهاد خویش بنگردی.</p>											
۰/۵												
	<p>۵- نام پدیدآورندگان هر یک از آثار زیر را بنویسید.</p> <p>الف) اتاق آبی (ب) قابوس‌نامه</p>											
	<p>۶- سروده‌ها و نوشته‌های زیر را به فارسی روان برگردانید:</p> <p>الف) دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای فرشته‌ات به دو دست دعا نکه دارد</p> <p>ب) دست معلم از وقب حیوان روان شد. فرود آمد. لب را به اشاره صورت داد.</p> <p>پ) هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم / در حضيض هم می‌توان عزیز بود</p>											
۰/۷۵												
۰/۷۵												
۰/۵												
۰/۵	<p>۷- چرا نویسنده چنین توصیه‌ای می‌کند؟ «اثر غم و شادی پیش مردمان بر خود پیدا مکن.»</p>											
	<p>۸- با توجه به متن زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید:</p> <p>«معلم مرغان را گویا می‌کشید؛ گوزن را رعنا رَقَم می‌زد؛ خرگوش را چابک می‌بست؛ سگ را روان گرتسه می‌ریخت؛ اما در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود.»</p> <p>الف) منظور از گرتسه می‌ریخت چیست؟</p> <p>ب) دو اصطلاح در این نوشته بیابید که به معنی «تقاشی کشیدن» است.</p> <p>پ) مفهوم جمله «حرفی به کارش بود» را بنویسید.</p>											
۰/۵												
۰/۵												
۰/۵												

۱	<p>۹- بیت بعدی سرودهٔ زیر را بنویسید. «تا عهد تو در بستم، عهد همه بشکستم بعد از تو روا باشد نقض همه پیمان‌ها»</p>
۰/۱۵	<p>بخش دوم: نگارش (۱۰ نمره) (الف) بازشناسی (۱ نمره)</p> <p>۱۰- چرا متن زیر ذهنی است؟ یک دلیل برای آن بنویسید. خدا گفت: «تو سیاهی. سیاه چونان مرکب که زیبایی را از آن می‌نویسند و زیبایی‌ات را بنویس. اگر تونباشی، آب من چیزی کم خواهد داشت. خود را از آسمانم دریغ نکن.»</p> <p>۱۱- در هر یک از نمونه‌های زیر از چه شگردی برای نوشتن متن استفاده شده است؟ (گزینه‌ها، اگر نویسی، بارش فکری) الف) آیا می‌توان در کنار رودخانه‌ها، توربین آبی گذاشت؟ ب) اگر در مدرسه نظم نباشد، چه مشکلاتی پدید می‌آید؟</p>
۰/۱۵	<p>(ب) سازه‌های نوشتار (۲ نمره)</p> <p>۱۲- شعر زیر را بخوانید، سپس درک و دریافت خود را در یک بند بنویسید. غنچه با دل گرفته گفت: زندگی لب ز خنده بستن است گوشه‌ای درون خود نشستن است گل به خنده گفت: زندگی شکفتن است با زبان سبز راز گفتن است گفت‌وگوی غنچه و گل از درون باغچه با هم به گوش می‌رسد تو چه فکر می‌کنی؟ کدام یک درست گفته‌اند؟ من فکر می‌کنم گل به راز زندگی اشاره کرده است هر چه باشد، او گل است. گل یکی دو پیرهن بیشتر ز غنچه پاره کرده است.</p> <p>۱۳- مثل‌های زیر را بخوانید، سپس یکی را انتخاب کنید و آن را گسترش دهید. - مرغ همسایه غاز است. - هم خدا را می‌خواهد، هم خرما را. - گر صبر کنی ز غوره حلوا سازی. - یک ده آباد بهتر از صد شهر ویران.</p> <p>۱۴- حکایت زیر را بخوانید و آن را به زبان ساده بازنویسی کنید. «گویند که بطی (مرغابی) در آب روشنایی ستاره می‌دید. پنداشت که ماهی است. قصدی می‌کرد تا بگیرد و هیچ نمی‌یافت. چون بارها بیازمود و حاصلی ندید، فرو گذاشت (رها کرد). دیگر روز هر گاه که ماهی بدیدی، گمان بُردی که همان روشنایی است. قصدی نپیوستی و ثمرت (نتیجه) این تجربت آن بود که همه روز گرسنه بماند.»</p>
۴	<p>(پ) آفرینش (۵ نمره)</p> <p>۱۵- موضوعی را انتخاب کنید و با بهره‌گیری از روش‌های بارش فکری، اگر نویسی و گزینه‌ها، پرسش‌هایی مناسب دربارهٔ آن طرح کنید. سپس چند پرسش را از بین آنها انتخاب کنید و به آنها پاسخ دهید. پرسش‌ها: موضوع: پرسش‌های انتخاب‌شده: متن تولیدی:</p>
۱/۵	<p>(ت) رعایت نشانه‌های نگارشی</p>
۱/۵	<p>(ث) املاي واژگان (نداشتن غلط املايي)</p>

نوبت امتحان: دی ماه (نیم سال اول)	امتحان درس: فارسی و نگارش دهم	پاسخ آزمون
مکت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته فنی و حرفه‌ای، کاردانش دوره دوم متوسطه	
<p style="text-align: center;">بخش اول: فارسی (۱۰ نمره)</p> <p>۱- الف) صبر: صابر، صبور (یک مورد، ۰/۲۵) خیال: تخیل، خیالات (یک مورد، ۰/۲۵) ب) خودکار: مَتَم (۰/۲۵) لَفَت‌بخش: مسند (۰/۲۵) پ) می‌دادیم (۰/۲۵) می‌دهی (۰/۲۵)</p> <p>۲- الف) غارب: میان دو کتف (۰/۲۵) گرده: پشت، بالای کمر (۰/۲۵) / ب) سخره: مسخره کردن، ریشخند (۰/۲۵) / غبطه: رشک بردن، حال و روز کسی را آرزو کردن، بی‌آنکه خواهان زوال آن باشیم. ۳- الف) گندمنمای جو فروش نباش: دورو و ریاکار نباش. (۰/۵) ب) زبان- دل / گندم- جو (یک مورد، ۰/۵)</p> <p>۴- الف) غرابت: قرابت (۰/۲۵) / ب) مهراب: محراب (۰/۲۵) / گزاردده‌ای: گزارده‌ای (پ) مهالی: محالی (۰/۲۵) ۵- الف) سهراب سپهری (۰/۲۵) ب) عنصرالمعالی کیکاووس (۰/۲۵)</p> <p>۶- الف) ای دل به گونه‌ای زندگی کن که اگر روزی اشتباهی کردی، حتی فرشتگان هم دست به دعا برداشته و از تو حمایت کنند. (۰/۲۵) ب) معلم، نقاشی را از گودی چشم حیوان شروع کرد. به سمت پایین آمد. لب اسب را به سرعت کشید. (۰/۲۵) پ) هیچ گودالی را این گونه بلند و باارزش ندیده بودم. در پایین ترین جای زمین هم می‌توان ارزشمند و عزیز بود. (۰/۵)</p> <p>۷- زیرا این کار کودکان است و سبب می‌شود که شخصیت انسان، متغیر باشد. (۰/۵)</p> <p>۸- الف) طرح چیزی به کمک گرده یا خاکه رنگ یا زغال، نسخه‌برداری از روی یک تصویر یا طرح (۰/۵) / ب) می‌بست، رقم می‌زد، گرته می‌ریخت (دو مورد، ۰/۵) / پ) مشکل داشت (جای حرف داشت) (۰/۵)</p> <p>۹- تا خار غم عشقت آویخته در دامن کوتاه‌نظری باشد رفتن به گلستان‌ها (۱)</p>		
<p style="text-align: center;">بخش دوم: نگارش (۱۰ نمره)</p> <p>۱۰- زیرا در این نوشته، امور ذهنی و خیالی بیشتر دیده می‌شود و از محدوده حواس ظاهر فراتر رفته است. (۰/۵)</p> <p>۱۱- الف) بارش فکری (۰/۲۵) / ب) اگر نویسی (۰/۲۵)</p>		